

Il caffè sospeso

Când un napoletan e fericit, are ceva de sărbătorit sau pur și simplu vrea să-și înceapă ziua bine, intră într-un bar și plătește două cafele, una pentru el și una pentru persoana care va intra după el în bar, un perfect necunoscut. "E ca și cum ar oferi o cafea lumii...", spunea unul dintre cei mai mari scriitori napoletani, Luciano de Crescenzo. Acest obicei tipic napoletan se numește "il caffè sospeso", are origini îndepărtate în timp, unii îl plasează pe la jumătatea secolului al 19-lea, alții după sfârșitul celui de-al doilea război mondial. Criza economică postbelică i-a obligat pe mulți să renunțe până și la cafeaua cea de toate zilele. Cine își putea permite oferea o cafea...umanității. *Il caffè sospeso* nu e doar o tradiție napoletană, dar și o filozofie de viață. La începuturile experienței mele de viață la Napoli îmi plăcea să intru în vreun bar, mă așezam la masă și priveam fascinată lumea care intra și ieșea în continuu, se oprea preț de câteva clipe pentru a bea o cafea, (care efectiv era o gură de cafea), obligatoriu însoțită de un pahar de apă, din când în când intra cineva și punea aceeași întrebare : "*Scusi, c'è qualche sospeso?*", iar barmanul îi indica ceașca de cafea care aștepta răbdătoare. Norocosul zâmbea, își bea cafeaua dintr-o înghițitură, mulțumea și ieșea fericit. Apoi intra un altul care comanda două cafele, una pentru el și una pentru necunoscutul care va intra în bar poate tocmai când va ieși el. Era o experiență umană unică, care m-a ajutat să înțeleg că acest obicei e o adevărată filozofie de viață, ce poate fi rezumată în câteva principii esențiale: generozitatea, contactul uman, redescoperirea fericirii prin gesturi simple și naturale. Marele artist napoletan Eduardo de Filippo spunea acum 50 de ani: "Cafeaua este poezia vieții, un obicei care e suficient pentru a-l face pe un om fericit".